

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO
ALGORITMO ASMENIMS, PATYRUSIEMS SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE AR
KRIZĖS ATVEJAIS, KURIE DĖL NEGALIOS AR SVEIKATOS BŪKLĖS NEGALI LIKTI
NAMUOSE BE ARTIMŲJŲ PAGALBOS, TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2026 m. sausio d. Nr. DV-
Varėna

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 12 punktu, Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-94 „Dėl Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašo, Senyvo amžiaus asmens bei suaugusio asmens su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodikos ir Socialinės globos poreikio vaikui su negalia nustatymo metodikos patvirtinimo“, 37¹ punktu:

1. Tvirtinu Varėnos rajono savivaldybės socialinių paslaugų teikimo algoritmo asmenims, patyrusiems smurtą artimoje aplinkoje ar krizės atvejais, kurie dėl negalios ar sveikatos būklės negali likti namuose be artimųjų pagalbos, tvarkos aprašą (pridedama).

2. Nurodau šį įsakymą paskelbti Teisės aktų registre ir Varėnos rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Administracijos direktoriaus pavaduotoja,
pavadojanti administracijos direktorių

Stasė Bingelienė

PATVIRTINTA
Varėnos rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus
2026 m. sausio d.
įsakymu Nr. DV-

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO
ALGORITMO ASMENIMS, PATYRUSIEMS SMURTĄ ARTIMOJE APLINKOJE AR
KRIZĖS ATVEJAIS, KURIE DĖL NEGALIOS AR SVEIKATOS BŪKLĖS NEGALI LIKTI
NAMUOSE BE ARTIMŲJŲ PAGALBOS, TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Varėnos rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) socialinių paslaugų teikimo algoritmo asmenims, patyrusiems smurtą artimoje aplinkoje ar krizės atvejais, kurie dėl negalios ar sveikatos būklės negali likti namuose be artimųjų pagalbos, tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) paskirtis – reglamentuoti socialinių paslaugų organizavimą Savivaldybėje tais atvejais, kai dėl smurto ar krizinės situacijos asmuo su negalia, ar dėl sveikatos būklės negali likti be priežiūros, taip pat nustatyti Savivaldybėje veikiančių suinteresuotų institucijų, organizacijų ir įstaigų veiksmų seką, tarpinstitucinio bendradarbiavimo ir koordinavimo nuostatas, užtikrinant kiekvieno asmens, įskaitant vaikus, apsaugą nuo smurto artimoje aplinkoje.

2. Aprašo tikslas – užtikrinti pagalbą asmenims, kurie dėl negalios ar sunkios sveikatos būklės išskirtiniais, kriziniais atvejais negali likti namuose be artimųjų pagalbos, kai artimieji ar kiti asmenys, teikiantys nuolatinę neformalią priežiūrą ar slaugą, dėl krizinės situacijos (pavyzdžiui, stacionarizavimo sveikatos priežiūros įstaigoje) tam tikrą laiką negali jais pasirūpinti, ir asmenims, kurie dėl negalios ar sunkios sveikatos būklės negali likti namuose be pagalbos, kai juos prižiūrintis asmuo kelia smurto artimoje aplinkoje pavojų ir jam skirtas apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderis arba kai smurto artimoje aplinkoje pavojų kelia asmuo, kuris pats turi negalią ir (ar) jam reikalinga nuolatinė priežiūra ar slauga. Aprašu siekiama sudaryti teisinės prielaidas nedelsiant reaguoti į grėsmę, kylančią dėl smurto artimoje aplinkoje ar krizinės situacijos ir teikti specializuotą kompleksinę pagalbą šiems asmenims, kartu apibrėžiant institucijų, įstaigų ir kitų suinteresuotų organizacijų kompetenciją socialinių paslaugų teikimo procese.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Smurtas artimoje aplinkoje (SAA)** – taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatyme.

3.2. **Krizė** – tai staiga atsiradusi, netikėta, trumpalaikė, tačiau reikšmingai gyvenimo kokybę veikianti situacija, kai asmeniui ar šeimai tampa neįmanoma užtikrinti esminių poreikių savarankiškai, o parama reikalinga nedelsiant.

3.3. **Krizinė situacija** – tai konkretus atvejis, kai dėl objektyvių, nenumatytų aplinkybių (ligos, mirties, suėmimo, stichinės nelaimės, nelaimingo atsitikimo, smurto, artimųjų išvykimo ir pan.) asmuo su negalia ar sunkios sveikatos būklės asmuo lieka be būtinos priežiūros ar paramos, dėl to kyla realus pavojus jo sveikatai ar gyvybei.

3.4. **Negalia** – kai asmuo, turintis fizinių, psichikos (psichosocialinės) sveikatos, intelekto, jutimo ar kitų kompleksinių sutrikimų ar ypatybių, susiduria su fizinėmis, informacinėmis ar požiūrio kliūtimis, kurios trukdo jam visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje. Negalios samprata šiuo Aprašu grindžiama žmogaus teisėmis ir remiasi Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatomis;

3.5. **Algoritmas** – Savivaldybėje veikiančių institucijų, organizacijų, įstaigų prevencijos ir intervencijos veiksmų seka, kurios metu suderinami skirtingų subjektų veiksmai, siekiant užtikrinti asmens saugumą.

4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

II SKYRIUS TEISINIS PAGRINDAS

5. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymu, Jungtinių Tautų asmens su negalia teisių konvencija, Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu (BDAR) (ES) 2016/679 ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

III SKYRIUS PAGRINDINIAI PRINCIPAI

6. Aprašo įgyvendinimo pagrindiniai principai:

6.1. Žmogaus teisės ir saugumas – pirmenybė teikiama nukentėjusių ir krizinėse situacijose esančių asmenų teisėms ir saugumui.

6.2. Konfidencialumas – asmens duomenys tvarkomi laikantis BDAR ir Lietuvos Respublikos teisės aktų. Informacijos ir duomenų apsikeitimas tarp institucijų vykdomas tik tiek, kiek būtina pagalbai suteikti ir vadovaujantis BDAR bei kitais teisės aktais.

6.3. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas – sklandi informavimo ir pagalbos grandinė tarp policijos, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų, Specializuotos kompleksinės pagalbos centro (SKPC), Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos ir kitų partnerių.

6.4. Prieinamumas – paslaugos ir pagalba turi būti prieinamos 24/7, kai tai būtina.

IV SKYRIUS PRANEŠIMAS APIE BE PAGALBOS LIKUSĮ ASMENĮ IR PIRMINIS REAGAVIMAS

7. Apie asmenį su negalia ar asmenį, esantį krizinėje situacijoje, kuris dėl negalios ar sveikatos būklės negali likti namuose be artimųjų pagalbos, gali pranešti bet kuris asmuo ar institucija, pastebėję krizės požymius ar gavę informaciją apie situaciją.

8. Pranešėjas, teikdamas informaciją, kiek tai įmanoma pateikia šiuos duomenis:

8.1. asmens vardą, pavardę;

8.2. tikslų asmens buvimo adresą;

8.3. situacijos apibūdinimą;

8.4. pagalbos poreikio pobūdį;

8.5. asmens artimųjų duomenis ir (ar) kontaktus, jei yra žinoma.

Pranešimo priėmimo ir reagavimo tvarka darbo valandomis ir dienomis

9. Darbo dienomis ir darbo valandomis pranešimą priima Savivaldybės administracijos Socialinių paslaugų skyriaus (toliau – Socialinių paslaugų skyrius) darbuotojas, atsakingas už socialinių paslaugų teikimo organizavimą (toliau – Socialinių paslaugų skyriaus darbuotojas).

10. Gavęs pranešimą, Socialinių paslaugų skyriaus darbuotojas nedelsdamas apie asmenį informuoja to asmens faktinės buvimo vietos seniūnijos socialinio darbo organizatorių, kuris nedelsdamas vyksta į asmens buvimo vietą atlikti pirminį situacijos įvertinimą ir apie įvertinimo rezultatus informuoja Socialinių paslaugų skyriaus darbuotoją.

11. Pirminio įvertinimo metu seniūnijos socialinio darbo organizatorius nustato vieną iš šių situacijų:

11.1. Paslaugos reikalingos, tačiau asmuo gali likti namuose:

11.1.1. Socialinių paslaugų skyriaus darbuotojas nedelsdamas susisieikia su socialinių paslaugų įstaiga, galinčia pradėti teikti paslaugas tą pačią dieną ar artimiausiu metu;

11.1.2. Socialinių paslaugų skyriaus vedėjas priima sprendimą skirti paslaugas skubos arba išimties tvarka, paslaugos pradėdamos teikti nedelsiant;

11.1.3. seniūnijos socialinio darbo organizatorius per 10 kalendorinių dienų atlieka socialinių paslaugų poreikio vertinimą teisės aktų nustatyta tvarka, surenka dokumentus paslaugų gavimui;

11.2. Paslaugos reikalingos, tačiau asmens negalima palikti namuose:

11.2.1. socialinio darbo organizatorius apie situaciją informuoja Socialinių paslaugų skyriaus darbuotoją, kuris nedelsdamas susisieikia su Merkinės globos namais dėl asmens transportavimo į socialinių paslaugų įstaigą;

11.2.2. Merkinės globos namai organizuoja asmens atvežimą į Merkinės globos namus;

11.2.3. Merkinės globos namų atsakingas darbuotojas atlieka socialinių paslaugų poreikio vertinimą teisės aktų nustatyta tvarka, surenka paslaugos skyrimui reikalingus dokumentus ir informaciją pateikia Socialinių paslaugų skyriui.

11.3. Jei asmuo atsisako paslaugų, tačiau pirminio įvertinimo metu nustatoma, kad jo palikti vieno namuose be pagalbos negalima (dėl sveikatos būklės, orientacijos sutrikimų, negalios, krizės ar smurto rizikos), Socialinio darbo organizatorius inicijuoja papildomų specialistų įtraukimą – kviečiami kiti specialistai ar tarnybos (pvz., greitoji medicinos pagalba (toliau – GMP), policija).

Pranešimo priėmimo ir reagavimo tvarka ne darbo valandomis, savaitgaliais ar švenčių dienomis

12. Ne darbo valandomis, savaitgaliais ar švenčių dienomis pranešimus priima Merkinės globos namų budintys atsakingi darbuotojai.

13. Merkinės globos namų darbuotojas nedelsiant organizuoja asmens atvežimą ir apgyvendinimą Merkinės globos namuose.

14. Kitą artimiausią darbo dieną Merkinės globos namų atsakingas darbuotojas atlieka situacijos vertinimą ir nustačius, kad paslaugos asmeniui reikalingos, tačiau jis gali likti namuose:

14.1. nedelsdamas informuoja Socialinių paslaugų skyriaus darbuotoją, kuris susisieikia su socialinių paslaugų įstaiga, galinčia pradėti teikti paslaugas tą pačią dieną ar artimiausiu metu;

14.2. Socialinių paslaugų skyriaus vedėjas priima sprendimą skirti paslaugas skubos arba išimties tvarka, paslaugos pradėdamos teikti nedelsiant, informaciją pateikia seniūnijos socialinio darbo organizatoriui;

14.3. Merkinės globos namai organizuoja asmens atvežimą į jo namus. Socialines paslaugas teikianti įstaiga paslaugas asmeniui pradeda teikti nedelsiant ar artimiausiu metu;

14.4. asmens gyvenamosios vietos seniūnijos socialinio darbo organizatorius per 10 kalendorinių dienų atlieka asmens socialinių paslaugų poreikio vertinimą teisės aktų nustatyta tvarka ir surenka reikalingus dokumentus paslaugos skyrimui.

15. Nustačius, kad paslaugos reikalingos, tačiau asmens negalima palikti namuose:

15.1. Merkinės globos namų atsakingas darbuotojas per 10 kalendorinių dienų atlieka socialinių paslaugų poreikio vertinimą, surenka reikalingus dokumentus paslaugų skyrimui ir pateikia juos Socialinių paslaugų skyriui;

15.2. Socialinių paslaugų skyriaus vedėjas priima sprendimą skirti paslaugas skubos arba išimties tvarka, paslaugos pradėdamos teikti nedelsiant.

16. Jei asmuo atsisako paslaugų, tačiau pirminio įvertinimo metu nustatoma, kad jo palikti vieno namuose be pagalbos negalima (dėl sveikatos būklės, orientacijos sutrikimų, negalios, krizės ar smurto rizikos), Merkinės globos namai inicijuoja papildomų specialistų įtraukimą – kviečiami kiti specialistai ar tarnybos (pvz., GMP, policija ir pan.).

17. Pagalbos išskirtiniais, kriziniais atvejais asmenims, kurie dėl negalios ar sveikatos būklės negali likti namuose be artimųjų pagalbos, organizavimo algoritmas pateikiamas Aprašo 1 priede.

V SKYRIUS
PAGALBOS ORGANIZAVIMAS SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PAVOJŲ
PATIRIANTIEMS ASMENIMS, KURIE DĖL NEGALIOS AR SUNKIOS SVEIKATOS
BŪKLĖS NEGALI LIKTI NAMUOSE BE KITO ASMENS PAGALBOS

18. Policija, asmeniui skyrusi smurto artimoje aplinkoje orderį ir nustačiusi, kad pavojų patiriantis asmuo (toliau – PPA), kuris dėl negalios ar sunkios sveikatos būklės negali likti be kito asmens priežiūros, išsiaiškina, ar yra PPA giminaitis ar kitas artimas asmuo, galintis jį pasirūpinti:

18.1. jeigu PPA turi giminaitį ar kitą artimą asmenį, galintį jį pasirūpinti, policija nedelsiant informuoja PPA giminaitį ar kitą artimą asmenį, galintį pasirūpinti PPA;

18.2. jeigu PPA neturi giminaičio ar artimo asmens, galinčio jį pasirūpinti, policija nedelsiant perduoda informaciją apie PPA (vardą, pavardę, buvo vietą, trumpą informaciją apie situaciją, sveikatos būklę):

18.2.1. darbo valandomis ir dienomis – Socialinių paslaugų skyriui;

18.2.2. ne darbo valandomis ir dienomis – Merkinės globos namams.

19. Policija, pastebėjusi, kad PPA galimai sutriko sveikata, kviečia greitąją medicinos pagalbą (toliau – GMP).

20. Policija teisės aktų nustatyta tvarka informaciją apie PPA perduoda Alytaus miesto moterų krizių centrui, atliekančiam SKPC funkcijas.

21. Socialinių paslaugų skyrius, Varėnos socialinių paslaugų centras, seniūnijų socialinio darbo organizatoriai, Merkinės globos namai, gavę informaciją apie PPA, kuris dėl negalios ar sunkios sveikatos būklės negali likti be kito asmens priežiūros, atlieka veiksmus, numatytus šio Aprašo IV skyriuje.

22. SAA situacijose, kai pavojų kelia asmuo, kuris pats turi negalią ir (ar) jam reikalinga nuolatinė priežiūra ar slauga, situacija vertinama kompleksiskai – ne tik kaip smurto atvejis, bet ir kaip socialinių paslaugų ir (ar) slaugos poreikį turinčio asmens situacija. Tokiu atveju, bendradarbiaujant su policija, Varėnos socialinių paslaugų centru ir sveikatos priežiūros įstaigomis, organizuojama būtinoji priežiūra, slauga ir kitos reikalingos paslaugos, siekiant užtikrinti aplinkinių ir paties asmens saugumą.

23. Pagalbos SAA atvejais asmenims, kurie dėl negalios ar sveikatos būklės negali likti namuose be artimųjų pagalbos, organizavimo algoritmas pateikiamas Aprašo 2 priede.

24. Apie patvirtintą Aprašą informuojamos įstaigos: Alytaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas, GMP, Varėnos sveikatos centras, Varėnos medicinos centras, Varėnos socialinių paslaugų centras, Varėnos rajono savivaldybės seniūnai, Merkinės globos namai.

VI SKYRIUS
PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

25. Jei pirminio įvertinimo metu nustatoma, kad asmuo negali likti vienas:

25.1. Merkinės globos namai darbo valandomis organizuoja asmens transportavimą į saugią aplinką (Merkinės globos namus, kitą laikiną apgyvendinimo vietą);

25.2. Merkinės globos namai ne darbo valandomis ne darbo dienomis organizuoja asmens transportavimą į saugią aplinką (Merkinės globos namus, kitą laikiną apgyvendinimo vietą).

26. GMP arba Priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgos gali būti pasitelkiamos ypatingais atvejais, kai reikalinga speciali techninė ar medicininė pagalba.

27. Jei asmuo gali likti vienas – organizuojamos paslaugos namuose pagal įvertintą poreikį (bendrosios ir socialinės priežiūros paslaugos, ambulatorinė slauga, integrali pagalba, dienos socialinė globa ir pan.).

28. Socialinių paslaugų skyriaus vedėjas priima sprendimus dėl skubaus paslaugų skyrimo arba tokie sprendimai priimami jau pradėjus teikti (suteikus) paslaugas.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Aprašo įgyvendinimą koordinuoja Socialinių paslaugų skyrius.

30. Už Aprašo nuostatų laikymąsi atsakingos visos Apraše nurodytos institucijos pagal savo kompetenciją.

31. Aprašas peržiūrimas ir atnaujinamas pagal poreikį arba pasikeitus teisės aktų nuostatoms.

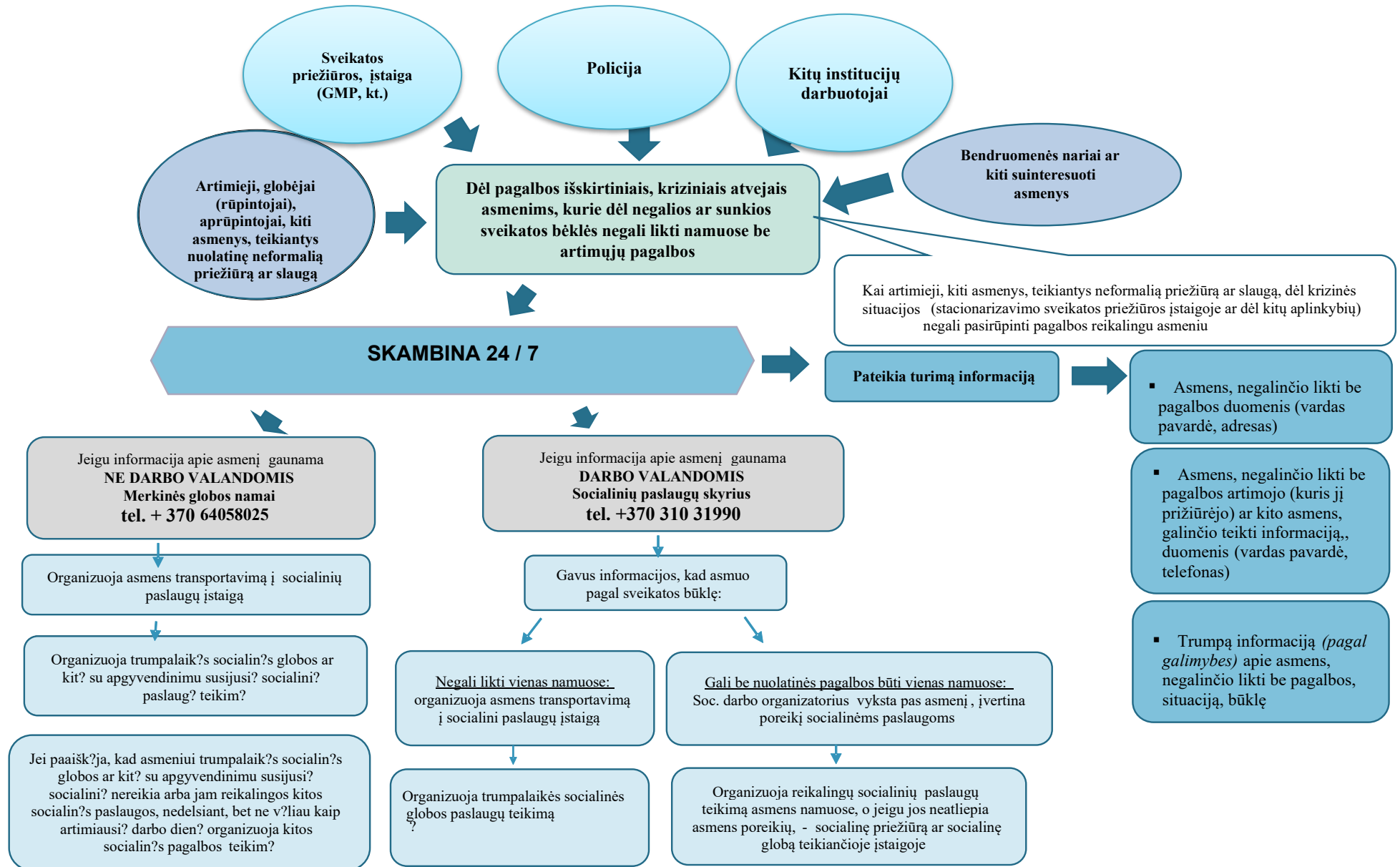
32. Aprašo nuostatos taikomos kartu su kitais galiojančiais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir Savivaldybės tvarkomaisiais dokumentais.

33. Savivaldybės administracija užtikrina informacijos apie smurto ar krizinių situacijų valdymo tvarkos viešinimą. Informacija apie pagalbos teikimo tvarką ir kontaktus viešinama Savivaldybės interneto svetainėje. Informacija pateikiama lengvai suprantama kalba ir lietuvių gestų kalba.

34. Visi Aprašo įgyvendinimo metu surinkti asmens duomenys tvarkomi laikantis BDAR ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatų. Už teisėtą duomenų tvarkymą atsako institucijos, kurių darbuotojai duomenis surenka ir naudoja paslaugoms teikti.

Varėnos rajono savivaldybės socialinių paslaugų teikimo algoritmo asmenims, patyrusiems smurtą artimoje aplinkoje ar krizės atvejais, kurie dėl negalios ar sveikatos būklės negali likti namuose be artimųjų pagalbos, tvarkos aprašo 1 priedas

ALGORITMAS DĖL PAGALBOS ORGANIZAVIMO ASMENIMS, KURIE DĖL NEGALIOS AR SVEIKATOS BŪKLĖS IŠSKIRTINIAIS, KRIZINIAIS ATVEJAIS NEGALI LIKTI NAMUOSE BE ARTIMŲJŲ PAGALBOS

Varėnos rajono savivaldybės socialinių paslaugų teikimo algoritmo asmenims, patyrusiems smurtą artimoje aplinkoje ar krizės atvejais, kurie dėl negalios ar sunkios sveikatos būklės negali likti namuose be pagalbos, tvarkos aprašo 2 priedas

ALGORITMAS DĖL PAGALBOS ORGANIZAVIMO SMURTO ARTIMOJE APLINKOJE PAVOJŲ PATIRIANTIEMS ASMENIMS, KURIE DĖL NEGALIOS AR SUNKIOS SVEIKATOS BŪKLĖS NEGALI LIKTI NAMUOSE BE PAGALBOS

